

VV BAN TỔ CHỨC HỘI THI
TÌM HIỂU GIÁ TRỊ VĂN HÓA - LỊCH SỬ ĐỒNG NAI NĂM 2014
7082 à TRẦN CÔNG AN
☸ ★ ☸

*"Ai về xứ sở miền Đông
Đều nghe danh tiếng của Ông "Hai Cà"⁽¹⁾"*

**DANH NHÂN ĐẤT ĐỒNG NAI
ĐẠI TÁ - ANH HÙNG LỰC LƯỢNG VŨ TRANG
TRẦN CÔNG AN**

**NGƯỜI CHIẾN SĨ
ĐẶC CÔNG**

**BÀI DỰ THI
TÌM HIỂU GIÁ TRỊ VĂN HÓA - LỊCH SỬ
ĐỒNG NAI NĂM 2014**

Đồng Nai, tháng 11 năm 2014

MỤC LỤC

	Trang
PHẦN MỞ ĐẦU	1
Chương 1. TÌM HIỂU CHUNG VỀ ĐẤT VÀ NGƯỜI ĐỒNG NAI	3
1.1 Giới thiệu tổng quan về vùng đất Biên Hòa, Đồng Nai	3
1.2 Tìm hiểu về truyền thống anh hùng của người Đồng Nai	6
Chương 2. CẢM NHẬN VỀ DANH NHÂN TIÊU BIỂU ĐẠI TÁ ANH HÙNG LỰC LƯỢNG VŨ TRANG "TRẦN CÔNG AN"	8
2.1 Sơ lược về danh nhân anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân - Đại tá Trần Công An	8
2.2 Nghiên cứu về những chiến công xuất sắc của đại tá Trần Công An ..	11
2.3 Những tư liệu về quá trình hoạt động cách mạng của đại tá Trần Công An	16
2.4 Cảm nhận về danh nhân	28
Chương 3. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT	31
3.1 Kiến nghị chung	31
3.1 Kiến nghị cụ thể	37
PHẦN KẾT LUẬN	39
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC HÌNH ẢNH	

PHẦN MỞ ĐẦU

Hội thi Tìm hiểu giá trị văn hóa - lịch sử Đồng Nai sau nhiều năm tổ chức có thể nói là đã trở thành một sân chơi trí tuệ thân thuộc cho mọi tầng lớp nhân dân trong và ngoài tỉnh cùng tham gia; qua cuộc thi đã thực sự giúp cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức và người dân Đồng Nai càng thêm hiểu biết, trân trọng, gìn giữ và phát huy những truyền thống tốt đẹp, niềm tự hào về quá khứ và niềm tin vào tương lai của mảnh đất "Gian lao mà anh dũng".

Đối với tác giả, đây là lần thứ 3 được tham gia cuộc thi, tác giả chỉ có một tâm niệm rằng, mỗi một lần tham gia cuộc thi là một lần được học lại, ôn lại lịch sử của quê hương, đất nước, của miền đất mà mình và gia đình đang và sẽ gắn bó; qua tìm hiểu những giá trị lịch sử quý báu này đã giúp cho tác giả có một khối lượng kiến thức quý báu để hàng ngày trau dồi, tu dưỡng, rèn luyện và truyền lại cho các thế hệ đi sau; từ đó tích cực phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, tham gia trong công tác xây dựng cơ quan ngày càng phát triển góp phần xây dựng tỉnh Đồng Nai ngày càng giàu đẹp, văn minh...

Tương tự như những năm trước, năm nay tác giả tiếp tục miệt mài nghiên cứu, tìm hiểu về các danh nhân đất Đồng Nai, do vậy chủ đề để tham gia hội thi năm 2014 là một danh nhân - Anh hùng Lực lượng vũ trang (LLVT) - Đại tá Trần Công An (Tên khai sinh là Trần Văn Kia - hay còn được gọi với biệt danh thân thương là Hai Cà).

*Hội Cựu chiến binh Sở Khoa học và Công nghệ
trong một buổi nói chuyện truyền thống
kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam*

Chọn chủ đề này và nghiên cứu về ông đối với tác giả chỉ với một lý do giản dị xuất phát từ sự kính trọng và ngưỡng mộ của một Cựu chiến binh trẻ thế hệ con cháu đối với một Cựu chiến binh anh hùng thế hệ cha ông đi trước; sự biết ơn sâu sắc của thế hệ ngày nay đối với thế hệ cha, ông đã đổ bao xương, máu để chúng ta có một cuộc sống ấm no, yên bình và hạnh phúc. Qua

tìm hiểu trước hết sẽ giúp cho bản thân mình học tập được ở bác những đức tính quý báu xuất phát từ phẩm chất của người đảng viên kiên trung, sự dũng cảm, mưu lược của người anh hùng, người chiến sỹ cách mạng; từ đó có những sáng kiến, đề xuất đối với Đảng, nhà nước và cơ quan trong việc tuyên truyền, phổ biến truyền thống cách mạng của dân tộc, của địa phương; học tập noi gương những tấm gương anh hùng...

Những năm gần đây Đảng, nhà nước và nhân dân ta không ngừng đẩy mạnh phong trào học tập, làm theo tấm gương đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Như vậy theo cảm nhận của tác giả thì việc Đồng Nai những năm qua tổ chức cuộc thi tìm hiểu giá trị văn hóa, lịch sử Đồng Nai là một trong những giải pháp nhằm truyền bá những giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc, phổ biến những kiến thức lịch sử, nhân rộng điển hình tiên tiến trong lao động và học tập.

Cán bộ, công chức, viên chức Sở Khoa học và Công nghệ đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Căn cứ theo hướng dẫn của Ban Tổ chức cuộc thi, sau khi nghiên cứu tổ chức xây dựng kết cấu bài dự thi Tìm hiểu giá trị Văn hóa - Lịch sử Đồng Nai năm 2014 ngoài phần mở đầu, kết luận còn có 3 phần chính, gồm:

Phần Chương I. Tìm hiểu chung về Đất và Người Đồng Nai

Phần Chương II. Cảm nhận về Danh nhân tiêu biểu: Đại tá Trần Công An

Phần Chương III. Một số kiến nghị và đề xuất

CHƯƠNG I TÌM HIỂU CHUNG VỀ ĐẤT VÀ NGƯỜI ĐỒNG NAI

1.1 Giới thiệu tổng quan về vùng đất Biên Hòa, Đồng Nai

Nếu kể từ năm 1698, khi Lê Thành Hầu Nguyễn Hữu Cảnh vào kinh lược xứ Đàng Trong, lấy đất Đồng Nai lập phủ Gia Định gồm hai huyện Phước Long với dinh Trấn Biên và huyện Tân Bình với Dinh Phiên Trấn làm mốc thì đến nay vùng đất Biên Hòa - Đồng Nai đã được 316 năm tuổi.

Với tinh thần đoàn kết, lao động sáng tạo không ngừng, nhân dân Biên Hòa - Đồng Nai đã xây dựng nên vùng đất phát triển về kinh tế, để lại một dấu ấn khá đặc sắc về văn hóa, nghệ thuật, truyền thống lịch sử và truyền thống đấu

tranh kiên cường chống giặc ngoại xâm đáng tự hào với "Hào khí Đồng Nai", tô điểm thêm truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam.

Địa danh Biên Hòa - Đồng Nai thực sự đã in sâu trong tâm khảm bao thế hệ người Việt.

"Nhà Bè nước chảy chia hai,

Ai về Gia Định, Đồng Nai thì về"

hay

"Đồng Nai gạo trắng như cò

Trốn cha, trốn mẹ, xuống đò theo anh."

Đồng Nai, tên của một dòng sông đã trở thành danh xưng của một miền đất hứa mệnh mệnh trù phú. Không phải mới hôm nay, mà hàng trăm, hàng ngàn năm trước, vùng đất này luôn niềm nở, ân cần vẫy gọi, đón nhận không biết bao nhiêu thế hệ di dân mọi miền đất khai khẩn, tạo dựng.

Nhiều nhà xã hội học đã chứng minh Đồng Nai là điểm hội tụ, giao thoa của nhiều luồng văn hóa cổ kim. Người ta đã nói đến nền văn minh cổ lưu vực sông Đồng Nai, đến hào khí Đồng Nai và đang phác họa một tam giác trọng điểm phát triển trong khu vực vừa hết sức hiền hòa, lãng mạn nhưng giàu sức thuyết phục.

Hiểu biết về mảnh đất mình đang sống, tự hào về truyền thống dũng cảm, thông minh và tâm huyết của ông cha là hết sức cần thiết, nhất là đối với thế hệ trẻ. Các thế hệ Đồng Nai sẽ nhân lên cái hào khí dựng nước, giữ nước, nhân lên bản sắc văn hóa đặc trưng Đồng Nai, xứng đáng với thành quả bao thế hệ đi trước không quản mồ hôi, xương máu tạo dựng lên.

Đồng Nai phát triển không ngừng như hiện nay nhờ hội đủ ba yếu tố "thiên thời, địa lợi, nhân hòa" để hôm nay, trong những năm đầu thế kỷ XXI, Đồng Nai có được bước phát triển mới với bản sắc riêng, đầy ấn tượng. Sự phát triển năng động của Đồng Nai không những đi đầu trong sự nghiệp đổi mới do Đảng khởi xướng và lãnh đạo mà còn đóng góp nhiều kinh nghiệm quý báu trong việc khai thác tiềm năng và lợi thế của khu vực kinh tế động lực phía nam.

Vị trí địa lý, tiềm năng, cốt cách, phẩm chất, kỹ năng lao động và cả khát vọng vươn lên của người dân Đồng Nai là yếu tố quyết định trong việc hoạch định chủ trương, chính sách phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Đánh

giá đúng thực trạng, dự báo được sự vận động tích cực, cùng những cản trở, khó khăn, biết chọn điểm đột phá và tổ chức điều hành quản lý tốt, Đồng Nai đã tạo được động lực cho sự phát triển toàn diện.

- Nằm giữa vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, tiếp giáp với 5 tỉnh, thành phố (Bà Rịa - Vũng Tàu, Bình Dương, Lâm Đồng, Bình Thuận và thành phố Hồ Chí Minh).

- Hệ thống giao thông thuận tiện với nhiều tuyến đường huyết mạch quốc gia đi qua như quốc lộ 1A, quốc lộ 20, quốc lộ 51; tuyến đường sắt Bắc - Nam; gần cảng Sài Gòn, sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đã tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh tế trong vùng cũng như giao thương với cả nước.

- Nền đất lý tưởng, kết cấu có độ chịu nén tốt, thuận tiện cho đầu tư xây dựng các khu công nghiệp.

- Nguồn nước phong phú, không chỉ cung cấp cho Đồng Nai mà còn cho thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương.

- Nguồn điện năng dồi dào từ các Nhà máy thủy điện Trị An, Nhiệt điện Phú Mỹ, đảm bảo yêu cầu phát triển kinh tế. Bên cạnh lưới điện quốc gia, Đồng Nai còn có Công ty liên doanh Amata Power cung cấp điện cho Khu công nghiệp Amata và các khu công nghiệp lân cận.

- Có nhiều nguồn tài nguyên khoáng sản đa dạng và phong phú như vàng, thiếc, kẽm; nhiều mỏ đá, cao lanh, than bùn, cát sông; rừng và nguồn nước...

- Nằm trong khu vực nhiệt đới gió mùa với khí hậu ôn hòa, ít chịu ảnh

hưởng của thiên tai, đất đai màu mỡ (phần lớn là đất đỏ bazan), vì thế Đồng Nai đã sớm hình thành những vùng chuyên canh cây công nghiệp ngắn và dài ngày, những vùng cây ăn quả nổi tiếng,... cùng với nhiều cảnh quan thiên nhiên đẹp, tạo điều kiện thuận lợi cho ngành du lịch phát triển.

1.2 Tìm hiểu truyền thống anh hùng của người Đồng Nai

Người Đồng Nai vốn mang trong người truyền thống của dân tộc Việt Nam, từ miền Bắc, miền Trung vào sinh sống ở vùng đất mới màu mỡ, được giao lưu tiếp xúc với nền văn hóa bản địa, văn hóa người Hoa...; phải đối phó với thiên nhiên, thú

dữ để sinh tồn nên dễ dàng gắn kết lại với nhau, cảm thông nỗi niềm xa xứ, giúp nhau trong cuộc sống, lao động... Tất cả đã là tác nhân tạo nên tính cách con người Đồng Nai với tinh thần yêu nước, ý chí thống nhất dân tộc, sống rất phóng khoáng, cởi mở, trọng chữ tín hơn tiền tài, dũng cảm và đoàn kết

Bác Hồ của chúng ta - Người là Anh hùng giải phóng dân tộc, anh hùng mở ra thời đại mới. Tiếp nối truyền thống anh hùng của dân tộc từ Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Ngô Quyền, Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung... noi theo gương Bác Hồ vĩ đại, lớp lớp người dân Việt Nam đã cầm gươm, cầm súng, mang cả tâm vông vạt nhọn đứng dậy chống kẻ thù xâm lược, người trước ngã, người sau tiến và nhiều người đã trở thành anh hùng, cùng với hàng nghìn, hàng vạn anh hùng vô danh khác trong lịch sử. Sự tích anh hùng của họ là niềm

Hình ảnh buổi họp mặt các Anh hùng lực lượng vũ trang và anh hùng Lao động của Đồng Nai

tự hào, là tấm gương trong và là bài học sáng ngời chủ nghĩa anh hùng cách mạng cho các thế hệ sau này noi theo, học tập.

Đồng Nai là một trong những mảnh đất anh hùng của miền Nam anh hùng bất khuất đi trước về sau. Trong các cuộc

kháng chiến chống xâm lược và gần 40 năm xây dựng và bảo vệ Tổ quốc vừa qua, tỉnh Đồng Nai đã vinh dự có trên 30 Anh hùng lực lượng vũ trang, Anh hùng Lao động cùng với danh sách Anh hùng của cả nước và hàng vạn anh hùng vô danh khác. Các anh hùng tuy hoàn cảnh xuất thân, thành tích khác nhau nhưng đều có chung phẩm chất cao đẹp, đó là có lý tưởng giác ngộ, lý tưởng cộng sản sâu sắc, tận trung với Đảng, tận hiếu với dân, dũng cảm dạn dạc trong chiến đấu, cần cù sáng tạo trong lao động, không sợ hy sinh, không nề gian khổ, có ý chí mãnh liệt, có quyết tâm cao vượt qua mọi gian nan thử thách, lập nên những chiến công oanh liệt trong chiến đấu, những thành tích xuất sắc trong lao động, được tập thể tin yêu và quý trọng.

Trong chiến tranh cũng như khi đất nước đã hòa bình, thống nhất, truyền thống anh hùng của người Đồng Nai luôn thể hiện sự bình dị, yêu thương, gắn bó và đoàn kết vượt qua mọi khó khăn, thử thách để xây dựng Đồng Nai ngày càng phát triển mạnh mẽ.

Tượng đài chiến thắng Biên Hòa

Cuộc chiến tranh đã lùi vào quá khứ gần 40 năm nhưng những tấm gương, phẩm chất cao đẹp, truyền thống anh hùng của người dân Đồng Nai nói riêng luôn là hành trang quý giá, tỏa sáng vào công cuộc cuộc đời mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hôm nay.

Tự hào và tiếp bước truyền thống của cha ông, các thế hệ con người Đồng Nai, nhất là từ sau khi đất nước được độc lập, thống nhất, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, đã nỗ lực vượt bậc, vươn lên giành những thành tựu đáng tự hào: an ninh chính trị được giữ vững, kinh tế tăng trưởng với tốc độ cao và đang chuyển dịch theo hướng công nghiệp - nông nghiệp - dịch vụ thương mại. Sự nghiệp văn hoá - giáo dục - y tế đều được quan tâm phát triển, đời sống của người dân lao động không ngừng được nâng cao. tạo những tiền đề quan trọng để Đồng Nai vững bước đi lên thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước.

CHƯƠNG II

CẢM NHẬN VỀ DANH NHÂN TIÊU BIỂU: ĐẠI TÁ TRẦN CÔNG AN

2.1 Sơ lược về danh nhân: Anh hùng LLVT- Đại tá Trần Công An

*Anh hùng LLVT-Đại tá Trần Công An
(Tên khai sinh là Trần Văn Kìa
còn có bí danh thân mật là Hai Cà)*

Anh hùng - Đại tá Trần Công An (tên khai sinh là Trần Văn Kìa/gọi thân mật là Hai Cà) sinh ngày 20 tháng 12 năm 1920 (ngày 11 tháng mười năm Canh Thân) tại xã Thanh Hội, Tân Uyên, Biên Hòa (nay thuộc tỉnh Bình Dương).

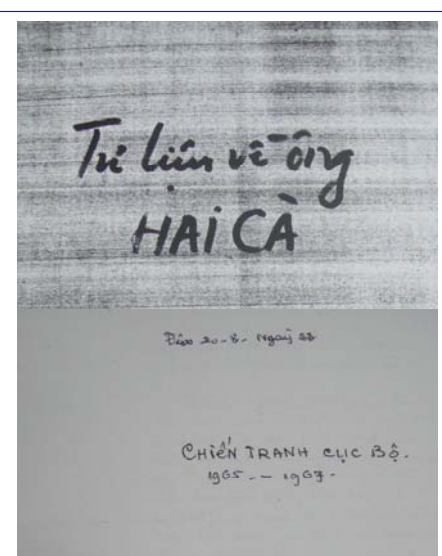
Theo lời kể của ông trong cuốn Hồi ký "Người chiến sỹ đặc công" do NXB Đồng Nai xuất bản năm 2002 thì năm lên sáu tuổi ông bắt đầu học vỡ lòng trong làng, đúng bảy tuổi ông đã phải ngày ngày ông đã phải đi dò từ làng qua sông để sang học trường Tân Ba ở trên đồi ấp Chợ.

Cách mạng tháng Tám nổ ra là điều kỳ diệu chưa từng có. Nhân dân nổi dậy tổng khởi nghĩa giành quyền làm chủ, giác ngộ sâu sắc không thể quay lại kiếp ngựa trâu nô lệ cũ.

Ông cũng giống như bao thanh niên trang trác khác thời đó ở miền quê, vốn chỉ cắm cúi làm quần quật không không hề để ý đến mọi chuyện xung quanh, và bỗng nhiên bị cuốn hút vào cao trào yêu nước sôi động

Năm 26 tuổi, ông gia nhập lực lượng vũ trang cách mạng, tham gia qua hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ trên chiến trường miền Đông Nam Bộ.

Ông có nhiều đóng góp to lớn cho phong trào cách mạng Biên Hòa. Đặc biệt, trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, tham gia chỉ huy

*Tư liệu về quá trình hoạt động
cách mạng của đ/c Trần Công An
do gia đình Đại tá cung cấp*

và chiến đấu nhiều trận đánh địch; trong đó có trận đánh tháp canh nổi tiếng tại cầu Bà Kiên với phương pháp đánh đặc công. Năm 1948, trên chiến trường miền Đông Nam Bộ, thực dân Pháp thực hiện chiến thuật Đờ La-tua, xây dựng hệ thống đồn bót, tháp canh trên các trục lộ giao thông nhằm cắt đứt liên lạc giữa vùng kháng chiến, bao vây căn cứ cách mạng chiến khu Đ.

Đêm 18 rạng sáng 19 tháng 3 năm 1948, Trần Công An đã chỉ huy một tổ gồm hai du kích Trần Văn Nguyên, Hồ Văn Lung tiến đánh tháp canh. Với số vũ khí được trang bị (09 trái lựu đạn dập và 1 trái OF -lựu đạn tấn công), cả ba lấy bùn, tro hoá trang, cầm thang bí mật tiếp cận tháp canh địch. Dùng thang áp

Tại thư viện tỉnh Đồng Nai có rất nhiều tài liệu viết về những danh nhân trên đất Đồng Nai, trong đó có Anh hùng LLVT - Đại tá Trần Công An

vào tường để leo lên, mỗi người phân công leo lên các tầng tháp và ném lựu đạn vào lỗ châu mai. Trận đánh này tiêu diệt được 11 tên lính, thu 8 súng và 20 lựu đạn. Thắng lợi của trận đánh này mở ra một kỹ thuật đánh tháp canh trên toàn Nam Bộ.

Năm 1954, đồng chí Trần Công An tập kết ra Bắc, làm tiểu đoàn trưởng tiểu đoàn 1 - trung đoàn 656 (Sư đoàn 338) có nhiệm vụ xây dựng, huấn luyện quân sự, chính trị bảo đảm đơn vị diễn tập tấn công, phòng ngự. Đến năm 1958, ông làm Trung đoàn trưởng 656, tổ chức sản xuất ở huyện Lạc Thủy, tỉnh Hòa Bình. Đến ngày 17/2/1961, được Bộ Tổng tham mưu quyết định làm trưởng đoàn 1 gồm 205 cán bộ đi B (chiến trường miền Nam). Khi về đến Ban quân sự Trung ương Cục, Trần Công An được Ban quân lực Miền quyết định chuyển sang làm đoàn phó U50 - đơn vị chịu trách nhiệm sản xuất đảm bảo hậu cần, bảo vệ chiến khu A (chiến khu Đ mở rộng) - sau là Đảng ủy viên Cục hậu cần miền.

Đến tháng 2 năm 1965, Bộ Tư lệnh miền lại quyết định giao ông giữ nhiệm vụ Thị đội trưởng Biên Hòa. Đêm 22 tháng 6 năm 1966, Trần Công An đã trực tiếp chỉ huy hai đại đội đặc công, tự cải tiến và sử dụng mìn hẹn giờ

đánh vào kho liên hợp Long Bình, phá hủy trên 40.000 tấn bom đạn của Mỹ-
ngụy. Thời gian về sau, Trần Công An tham gia nhiều công tác trên nhiều mặt
trận và có những đóng góp lớn cho phong trào cách mạng của miền Đông
Nam Bộ cho đến ngày đất nước thống nhất.

Cuộc đời của anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Trần Công An vô
cùng phong phú, quá trình chiến đấu và công tác của ông luôn luôn hừng hực
như ngọn lửa cháy lên trong mọi tình huống, ông hình như sinh ra để chiến
thắng, chiến thắng có dư trăm trận lớn nhỏ, chiến thắng trong hai lần vượt
Trường Sơn vô cùng gian khổ, 8 lần trực tiếp nghe lời Bác Hồ dạy, chiến
thắng trong việc nghiên cứu, khám phá, sáng tạo cách đánh đặc công đầu tiên

ở miền Đông Nam bộ,
chiến thắng trong khi tay
không bắt sống địch lấy
vũ khí bằng lòng cảm thù
địch, chiến thắng trên
lĩnh vực hậu cần, chiến
thắng trước tình cảm gia
đình để lo tròn nhiệm vụ
nơi sở chỉ huy chiến dịch
và chiến thắng lớn nhất
của ông là luôn đạp bằng

Đây là những ghi nhận của Đảng, Nhà nước và nhân dân dành cho những đóng góp của ông

mọi khó khăn, gian khổ, hiểm nguy để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ của
Đảng giao và thực hiện đúng lời Bác Hồ dạy.

Điều ấy dễ hiểu, bởi ông là con em của mảnh đất chiến khu Đ anh hùng,
lớn lên và trưởng thành trên đất Biên Hòa - Đồng Nai có truyền thống bất khuất
kiên cường của trên 300 năm trong 4000 năm dựng nước và giữ nước của dân
tộc. Khí phách anh hùng ấy còn nổi bật trong bản chất của "Anh lính Cụ Hồ",
của "Người cựu chiến binh" vinh quang của lịch sử khi trở về hưu tại địa
phương, ông đã trở thành một nông dân sản xuất giỏi được ủy ban nhân dân
tỉnh Sông Bé tặng bằng khen. Hai mươi lăm năm sau ngày miền Nam hoàn
toàn giải phóng, gần hai mươi năm về hưu, đại tá Trần Công An vẫn giữ nếp
sống giản dị, bình thường bên tượng đài chiến thắng sân bay Biên Hòa trong
mỗi tình chung thủy với người vợ cũng là cán bộ cách mạng bị liệt toàn thân.

Với những đóng góp cho phong trào đấu tranh cách mạng, Đại tá Trần Công An được nhà nước phong tặng danh hiệu anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân tháng 10 năm 1996.

Danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân do Chủ tịch nước tặng

Những năm tháng cuối đời, ông sống tại căn nhà cạnh tượng đài chiến thắng thành phố Biên Hòa do Tỉnh ủy Đồng Nai trao tặng

và mất vào ngày 07 tháng 9 năm 2008 tại thành phố Biên Hoà.

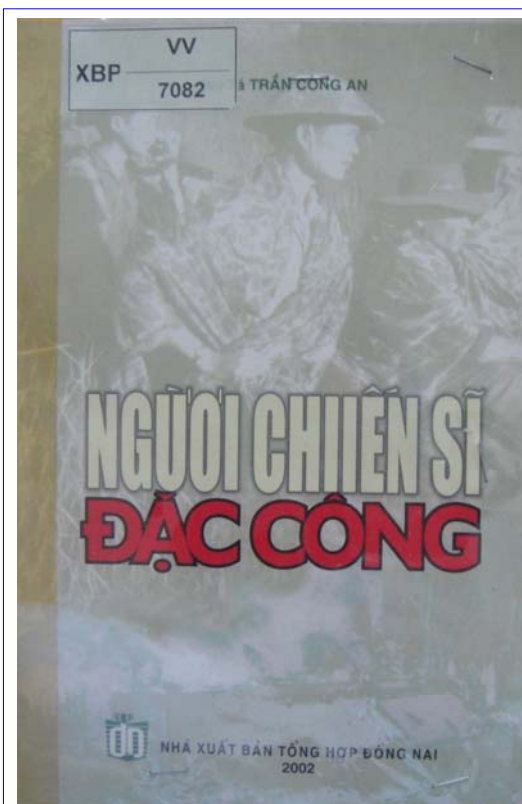
2.2 Nghiên cứu về những chiến công xuất sắc của Đại tá Trần Công An

Người khai sinh lối đánh đặc công

Theo nguồn: baobinhduong.org.vn đã ghi: đêm 18, rạng sáng 19-3-1948, lần đầu tiên dân quân du kích huyện Tân Uyên do đồng chí Trần Công An (Hai Cà) chỉ huy cùng các du kích Trần Văn Nguyên, Hồ Văn Lung đã bí mật tiến công tháp canh cầu Bà Kiên (xã Thạnh Phước, Tân Uyên). Cả 3 đồng chí leo lên thang ném lựu đạn vào trong tháp diệt 10 tên địch, thu 8 súng của quân địch.

Sáng tạo cách đánh mới

Những tháng đầu năm 1948, sau thất bại trong chiến dịch Việt Bắc (vào cuối năm 1947), thực dân Pháp đã chuyển hướng chiến lược từ "đánh nhanh thắng nhanh" sang đánh lâu dài và tiến hành bình định ráo riết ở Nam bộ. Ngoài âm mưu "lấy chiến tranh nuôi chiến tranh và dùng người Việt giết người Việt", Pháp đẩy mạnh càn quét vùng căn cứ kháng chiến, chúng xây

Hồi ký về Người chiến sĩ Đặc công của đồng chí Trần Công An Được xuất bản năm 2002

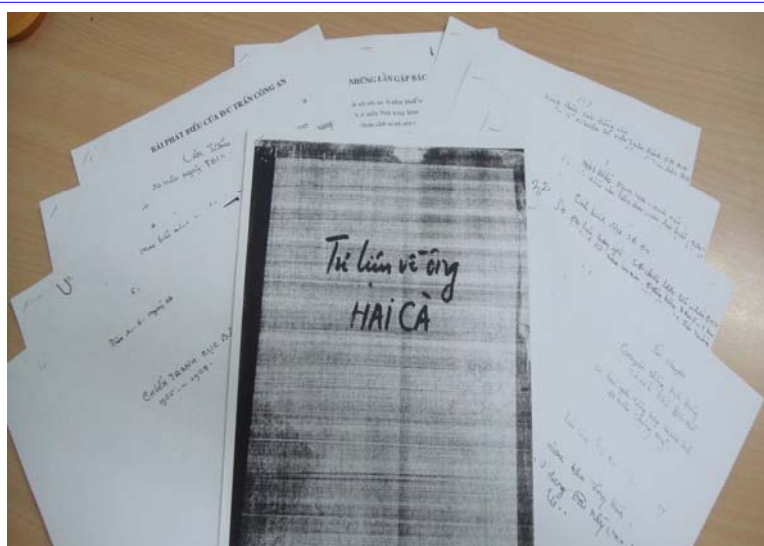
dựng một loạt hệ thống phòng thủ bằng tháp canh, đồn bốt dọc theo các lộ giao thông nhằm chia cắt, khống chế liên lạc đường bộ của ta; dùng tháp canh như một biện pháp để lấn sâu vào các vùng căn cứ kháng chiến.

Hệ thống tháp

canh gây cho kháng chiến rất nhiều khó khăn, đặc biệt về giao liên, vận chuyển. Tường tháp dày, chiến trường miền Đông Nam bộ bấy giờ lại chưa có vũ khí phá tường tháp từ xa, việc tiếp cận vào tháp cũng khó khăn bởi xung quanh tháp địch phát trồng địa hình, khi phát hiện có sự biến thì dùng lựu đạn ném từ trên xuống. Bộ Chỉ huy Khu 7 xác định phá tháp canh, đánh bại chiến

Tác giả đang nghiên cứu tài liệu nói về đ/c Trần Công An tại Thư viện Tỉnh Đồng Nai

Một số tài liệu liên quan đến quá trình hoạt động cách mạng của đ/c Trần Công An được gia đình ông cung cấp cho tác giả trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu viết bài

thuật Đờ-la-tua là nhiệm vụ quan trọng của lực lượng vũ trang miền Đông. Nhiệm vụ này được triển khai trong toàn lực lượng vũ trang các tỉnh thuộc Khu 7 trong đó có Tỉnh đội Biên Hòa. Mặc dù vô cùng khó khăn, phức tạp như vậy, nhưng khi nhận lệnh của Ban Chỉ huy

Huyện đội Tân Uyên giao phải đánh thắng tháp canh cầu Bà Kiên để mở đầu cho các trận đánh tháp canh tiếp theo. Ông Trần Công An đã phân khởi đảm nhận nhiệm vụ chỉ huy một tổ đánh bốt cầu Bà Kiên trên lộ 16 - ấp Mỹ Chánh, xã Phước Thành (nay là xã Thạnh Phước, huyện Tân Uyên).

Với quyết tâm cao nhất, thi đua với các đơn vị trong tỉnh, đội du kích huyện Tân Uyên được nhân dân giúp đỡ đã tiến hành nghiên cứu tháp canh cầu Bà Kiên, nghiên cứu quy luật giờ giấc canh gác của bọn lính, cách bố phòng và địa hình chung quanh. Đội du kích đã xây dựng mô hình tháp canh trong căn cứ, tiến hành thực tập nhiều lần cách đột nhập vào tường tháp mà địch không hay biết. Về cách đánh, lãnh đạo đội du kích đề ra: Sau khi bí mật tiếp cận tường tháp canh, áp chiếc thang cây (mượn được từ người dân) leo lên dùng lựu đạn ném

Tượng đài Chiến thắng Biên Hòa - đối diện là căn nhà của Đại tá Trần Công An được tỉnh ủy Đồng Nai cấp

vào các lỗ châu mai ở cả 3 tầng để diệt địch.

Đêm 18, rạng sáng 19-3-1948, lần đầu tiên dân quân du kích huyện Tân Uyên do đồng chí Trần Công An chỉ huy cùng các du kích Trần Văn Nguyên, Hồ Văn Lung đã bí mật tiến công tháp canh cầu Bà Kiên. Nhờ luyện tập thuần thục nên việc tiếp cận tháp hoàn toàn bí mật, địch trong tháp không phát hiện được gì. Cả 3 đồng chí leo lên thang ném lựu đạn vào trong tháp diệt 10 tên địch, thu 8 súng. Với chiến thắng tháp canh cầu Bà Kiên, qua rèn luyện và thử thách, ngày 7/5/1948 đồng chí Trần Công An được kết nạp vào Đảng.

Có thể nói, trận đánh đầu tiên vào tháp canh cầu Bà Kiên là một bước ngoặt cho cách đánh mới trên chiến trường lúc bấy giờ. Nó thể hiện tinh thần ý chí quyết tâm của du kích Tân Uyên, những chiến sĩ xuất thân từ nhân dân; thể hiện sự gắn bó mật thiết giữa quân và dân địa phương trong việc chuẩn bị trận đánh. Điều này cho thấy cách đánh đặc công là sự phát triển cao của chiến tranh nhân dân Việt Nam. Đồng thời trận đánh này mở đầu cho một cách đánh mới trên chiến trường, đó là cách đánh đặc công, phát triển thành đặc công bộ, đặc công thủy, đặc công biệt động, một cách đánh độc đáo của quân đội nhân dân Việt Nam anh hùng.

Ngày 19-3-1967, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký sắc lệnh thành lập binh chủng đặc công. Chiến thắng cầu Bà Kiên ngày 19-3 được chọn làm ngày truyền thống của binh chủng đặc công. Bác Hồ còn tặng cho Binh chủng Đặc công 4 câu thơ:

Đ/c Nông Đức Mạnh, Nguyên Tổng Bí thư BCHTW Đảng và lãnh đạo tỉnh Đồng Nai thăm Đại tá Trần Công An

*"Đặc biệt tinh nhuệ
Anh dũng tuyệt vời
Mưu trí táo bạo
Đánh hiểm thắng lớn".*

Tiếp nối những chiến công

Năm 1950, đồng chí Trần Công An cùng với các đồng chí trong Đại đội Nguyễn Văn Nghĩa đánh thắng tháp canh cầu Bà Kiên lần thứ 2 và chỉ huy đánh sập tháp canh Vàm Vá. Sau đó, cách đánh đặc công được phổ biến, vận dụng, chiến thắng khắp nơi liên tục bay về trên mọi miền Tổ quốc.

Địch bị thất bại nặng nề trong "Chiến tranh đặc biệt", đầu tháng 5/1965, Mỹ đổ quân ồ ạt vào miền Nam Việt Nam. Vào đêm 23 rạng 24/8/1965, dưới sự chỉ huy của ông và đồng chí Trần Mân đã đánh đòn phủ đầu lần thứ 2 vào sân bay Mỹ - nguy ở Biên Hòa. Sau trận thắng đó, đêm 22/6/1966 ông đã trực tiếp chỉ huy 2 đại đội đặc công, tự cải tiến và sử dụng mìn hẹn giờ đánh vào khu kho liên hợp Long Bình, phá hủy trên 40.000 tấn bom đạn của Mỹ - nguy, khiến Nhà Trắng và Lầu Năm Góc rúng động. Ông được Chủ tịch Hồ Chí Minh khen ngợi bằng bài thơ:

*"Uy danh lừng lẫy khắp năm châu
Đạn cối tuôn cho Mỹ bể đầu
Thành đồng trồng thẳng lay Lầu Trắng
Điện Biên, Mỹ chẳng phải chờ lâu".*

*Tập thể cán bộ Văn phòng Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai
tại Tượng đài chiến thắng thành phố Biên Hòa*

Từ tháng 10 đến tháng 12/1966, Đại đội 2 của đồng chí Trần Công An đã 3 lần đánh tiếp vào khu kho Long Bình, phá hủy hàng trăm tấn bom đạn của chúng. Nói về công trạng chỉ huy chiến đấu của ông trong những chiến công oanh liệt ở sân bay Biên Hòa, khu tổng kho Long Bình, chống càn và bám dân xây dựng cơ sở thì rất nhiều. Chỉ riêng trận tháng 9-1972, đơn vị ông phối hợp với lực lượng bạn bí mật vượt 20 lớp rào các loại, đột nhập tận đường băng và trong tích tắc cho nổ tung 127 máy bay các loại.

Những năm tiếp theo, ông được phân công trở lại hậu cần với cương vị tư lệnh đoàn 600, chỉ huy góp phần bảo đảm cho toàn chiến dịch Hồ Chí Minh đại thắng trên mảnh đất miền Đông.

Đại tá Trần Công An là người anh hùng mang những phẩm chất tuyệt vời của người chiến sĩ cách mạng, người con ưu tú của quê hương Tân Uyên, người chiến sĩ cách mạng tiêu biểu của tỉnh Thủ - Biên qua 2 cuộc chiến chống Pháp và chống Mỹ... Tháng 10-1986, ông được Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân.

*Anh hùng đất Đồng Nai
Những người góp phần làm lên chiến thắng*

2.3 Những tư liệu về quá trình hoạt động cách mạng của đồng chí Trần Công An

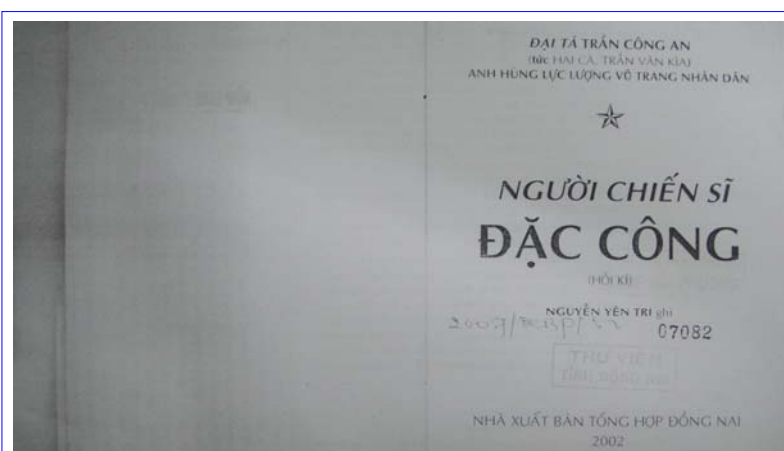
Để tham gia cuộc thi này, tác giả đã tìm hiểu nhiều tài liệu và tham khảo cả trên mạng internet thì nhận thấy có nhiều người chỉ biết nguồn gốc đẻ ra đặc công là từ Nam Bộ, chứ không biết ai là người có công tạo ra cách đánh đặc công kỳ diệu này. Đây là một trong những cách đánh đặc công, lối đánh độc đáo, đúng theo đường lối chiến tranh nhân dân, sử dụng lực lượng ít, đánh địch đông, ta thắng lớn. Chỉ đòi hỏi một điều, lính ta phải dũng cảm, gan dạ và nắm vững kỹ thuật.

Trong thắng lợi rực rỡ của quân dân cả nước, giải phóng hoàn toàn miền Nam thống nhất đất nước, nhân dân ta rất tự hào có thêm một binh chủng mới, đó là "Bộ đội đặc công ngày nay đã có một vị trí xứng đáng, được Đảng công nhận là binh chủng quan trọng trong lực lượng vũ trang ta bên cạnh bộ binh, pháo binh và các binh chủng khác". (Đại tướng Võ Nguyên Giáp phát biểu trong ngày thành lập binh chủng đặc công 19-3-1967).

Theo tài liệu trong cuốn "Lịch sử lực lượng vũ trang Đồng Nai" và đặc biệt là sự công nhận của Bộ tư lệnh binh chủng đặc công là "Đồng chí Trần Công An đã tổ chức cho đội du kích Tân Uyên luyện tập đánh tháp canh cầu Bà Kiên vào đầu năm 1948....

Năm đó, sau khi địch thua đau trên khắp các chiến trường của ba miền, chúng lỏng lẻo như con thú dữ, trả thù bằng cách tàn sát, đốt phá và hãm hiếp dân lành. Chúng đổi chiến lược từ đánh nhanh thắng nhanh sang chiến lược đánh lâu dài, thực hiện chính sách "lấy chiến tranh nuôi chiến tranh, dùng người Việt giết người Việt" bình định vùng đã chiếm đóng và tìm cách lấn chiếm vùng tự do.

Đối với miền Đông Nam Bộ, chúng thực hiện chiến thuật Đờ La-tua, xây dựng hàng ngàn đồn bót, tháp canh trên các trục lộ, dọc theo đường 16 từ Tân Ba lên thị trấn Tân Uyên, đến Sở cao su Phước Hoà, dọc lộ 24 từ ấp Cây Đào đến Rạch Đông. Tháp canh còn mọc lên dày đặc ở quốc lộ 13, 14, quốc lộ 1, 15 và tỉnh lộ 24. Chiến thuật Đờ La-tua của chúng nhằm mục đích: bảo vệ đường giao thông của chúng trên các lộ giao thông, cắt đứt giao

Tài liệu do gia đình Đại tá Trần Công An cung cấp

thông liên lạc đường bộ của kháng chiến, đồng thời dùng hệ thống tháp canh như một phương tiện lấn chiếm, kiểm soát vùng du kích và căn cứ của ta.

Mỗi tháp canh chúng xây dựng rất kiên cố, tháp canh hình vuông, có cạnh từ 4 đến 5 mét xây bằng đá hoặc gạch, tường dày 0,5 đến 0,8 mét, cao từ 8 đến 10 mét, do một bán đội đóng giữ. Xung quanh tháp canh chúng bao bằng lũy đất dày có đất ken và lỗ châu mai, bên ngoài có hào lũy, chông mìn, kềm gai, thả chó, ngỗng. Mỗi tháp canh cách nhau 1 km có thể báo hiệu chi viện cho nhau. Giữa từ 5 đến 7 tháp canh có một tháp canh mẹ tạo thành một hệ thống có thể chi viện, hỗ trợ lẫn nhau khi bộ đội ta tấn công. Tháp canh mẹ cao từ 10 đến 12 mét do một tiểu đội đóng giữ. Tháp canh nào chúng cũng bố trí hỏa lực mạnh, có máy truyền tin và các điều kiện hoạt động cần thiết. Hệ thống tháp canh của thực dân Pháp ở miền Đông gây cho kháng chiến bao khó khăn, nhất là về giao liên đường bộ. Tường tháp dày, chiến trường miền Đông Nam bộ bấy giờ lại chưa có vũ khí phá tường tháp từ xa. Bộ chỉ huy khu 7 xác định phá

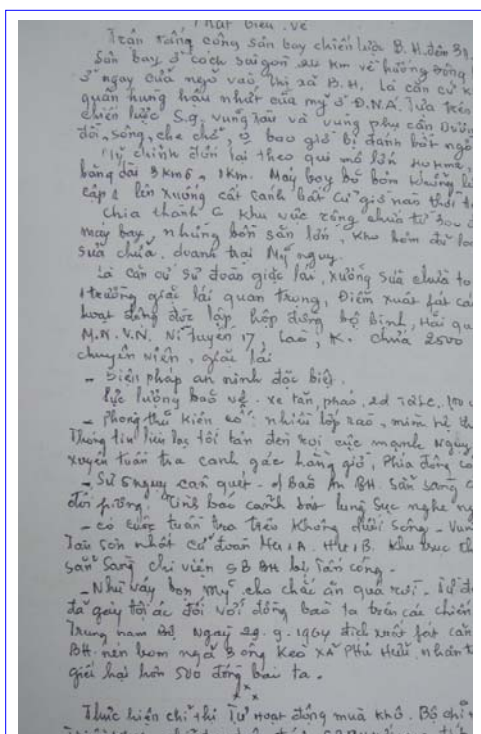

tháp canh, đánh bại chiến thuật Đờ La-tua là nhiệm vụ quan trọng của lực lượng vũ trang miền Đông. Nhiệm vụ này được triển khai trong toàn lực lượng vũ trang các tỉnh thuộc khu 7 trong đó có Tỉnh đội Biên Hoà.

Mặc dù vô cùng khó khăn, phức tạp như vậy, nhưng khi nhận lệnh của Ban chỉ huy Huyện đội Tân Uyên giao phải đánh thắng tháp canh cầu Bà Kiên để mở đầu cho các trận đánh tháp canh tiếp theo, đồng chí Trần Văn Kìa (tức Trần Công An) dựng tháp canh giả (từ suy nghĩ địch phòng thủ kỹ lưỡng, muốn đánh tháp canh phải làm sao bí mật vào sát tường tháp, có phải đánh giặc không phải dựng tháp canh giả, mà chọn một cây độc mộc trong căn cứ tạm làm tháp canh), làm hàng rào dây kẽm gai, ta cởi trần bôi trong người loại thuốc hóa trang tự chế, nhanh chóng bí mật bò qua rào, leo lên tháp canh, ném lựu đạn giả ... Việc luyện tập rất công phu, người con anh hùng của chiến khu Đ anh hùng đã phần khởi đảm nhận nhiệm vụ chỉ huy một tổ đánh bót cầu Bà Kiên trên lộ 16 - ấp Mỹ Chánh - xã Phước Thành - huyện Tân Uyên (Biên Hòa).

Nhiệm vụ khó khăn này được giao cho tổ du kích do Trần Công An làm tổ trưởng. Khó khăn lớn nhất lúc đó là ta chưa có một loại vũ khí nào phá nổi tường tháp canh kiên cố ấy. Muốn thắng được chúng, trước tiên chỉ dùng mưu trí và lòng dũng cảm kết hợp với các loại vũ khí cải tiến, dám đánh và đánh thắng địch để trả thù cho bà con thân yêu của mình là được. Muốn đánh thắng trận đầu tiên diệt tháp canh này, anh Trần Công An phải nghiên cứu rất công phu, dựa vào cơ sở mật tìm hiểu cách bố phòng, cấu trúc tháp canh, quy luật hoạt động và những sơ hở của địch. Trần Công An đã khổ luyện cho toàn tổ Anh chọn một cây độc mộc trong căn cứ, giả làm tháp canh. Một du kích ngồi trên cây rọi đèn pin, bên dưới du kích dùng bùn non hóa trang bò vào, cho đến khi người trên cây rọi đèn không phát hiện được người bên dưới đã tiếp cận gốc cây mới thôi. Qua nhiều đêm theo dõi nghiên cứu thấy sơ hở của chúng là lúc hút thuốc, sau khi pha đèn xong hoặc đổi gác. Mỗi lần điều nghiên về, anh cùng tổ bàn bạc, trao đổi, rút kinh nghiệm và tiến hành thực tập lúc rọi đèn rà soát toàn bộ chung quanh tháp canh và cho tổ bò vô lộ cốt giả xem có phát hiện được dấu vết gì không, ngụy trang có phù hợp với màu đất, cây cỏ ở đó không? Ngay cả việc nhắm mắt lại khi địch rọi đèn, nếu không kịp nhắm mắt nó phát hiện thì nguy. Quyết tâm của tổ là đánh trận đầu phải chắc chắn thắng.

Sau khi tập luyện khá nhuần nhuyễn, tổ xây dựng phương án thông qua Huyện đội dân quân Tân Uyên, có hai tiểu đội chi viện. Đêm 18 rạng sáng 19 tháng 3 năm 1948, Trần Công An đã chỉ huy một tổ gồm hai du kích huyện Tân Uyên là Trần Văn Nguyên và Hồ Văn Lung. Toàn tổ tiềm nhập vào trận địa, tổ chức hai người cảnh giới là du kích Nguyễn Văn Ai và cơ sở mật Trần Văn Hối. Nhờ nguy trang tốt và giữ được yếu tố bất ngờ nên cả ba đồng chí đều mang thang vừa bò vào đến tận nơi. Theo sự phân công, Nguyên nhanh chóng leo thang lên tầng tháp trên cùng, Lung leo lên tầng giữa và Trần Công An ở tầng dưới vừa đánh vừa chỉ huy. Mỗi người thống nhất ném vào lỗ châu mai ba quả lựu đạn, ném xong anh Trần Công An nghi chúng còn sống, leo tiếp lên tầng trên tô thêm một quả ô-ép*, tưởng lép, không ngờ nó nổ nhào anh ngã lăn xuống, bị thương hai anh Nguyên và Lung vừa gom súng địch vừa khiêng anh An về nơi băng bó và thu dọn chiến trường. Trận đó ta diệt 11 tên, thu 8 súng và 20 lựu đạn.

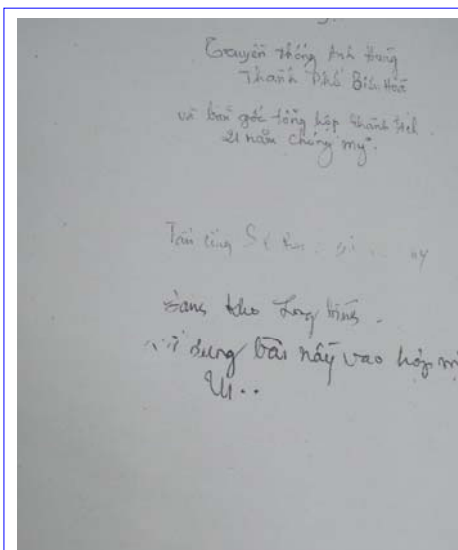
Tài liệu do gia đình Đại tá Trần Công An cung cấp

Sau trận đánh tháp canh cầu Bà Kiên thắng lợi, Ban chỉ huy tỉnh đội và Huyện đội Tân Uyên đánh giá: “Trận đánh cầu Bà Kiên đã mở ra một hình thức tác chiến mới dựa vào dân, nắm chắc địch tình, nắm chắc mục tiêu và cách bố phòng của chúng, chỉ dùng lực lượng rất ít, đánh lực lượng địch đông, với ý chí chiến đấu và tinh thần dũng cảm, gan dạ, mưu trí, tấn công bất ngờ là địch trở tay không kịp, qua kinh nghiệm này, ta có khả năng đánh phá đồn bót của địch nhiều nơi ở chiến trường miền Đông Nam bộ”. Tỉnh đội Thủ Biên phát động thi đua cho dân quân du kích toàn tỉnh học tập và quyết tâm thực hiện.

Với chiến thắng tháp canh cầu Bà Kiên, tổ du kích và bản thân đồng chí Trần Công An được Bộ Tư lệnh Quân khu 7 biểu dương, Tỉnh đội Biên Hòa cấp bằng khen, Huyện đội Tân Uyên cấp giấy khen. Nhưng vinh dự lớn nhất của đồng chí là được kết nạp vào Đảng, thề trước Đảng kỳ và chân dung của

Bác Hồ kính yêu là: "suốt đời phấn đấu cho mục đích, lý tưởng của Đảng, đặt lợi ích của Tổ quốc lên trên lợi ích cá nhân..." - Lời thề ấy đồng chí giữ trọn và sáng mãi.

Tháng 10 năm 1949, địch tiếp tục thực hiện chiến dịch Đờ La-Tua nhằm kiểm soát, siết chặt bao vây, càn quét và cô lập vùng căn cứ của ta với một mức độ cao hơn, chúng củng cố công sự phòng ngự vững chắc hơn, tháp canh đồn bốt kiên cố hơn, tăng quân, rào kẽm gai, mìn, thả chó béc giê, gà, vịt, ngỗng, lon bơ, chuông rung... gây khó khăn cho ta nhiều hơn. Nhưng với ý chí kiên

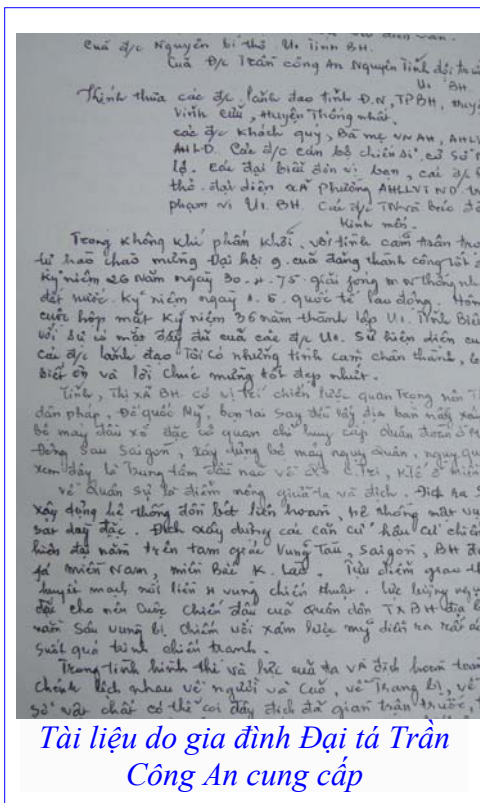
Tài liệu do gia đình Đại tá Trần Công An cung cấp

cường và lòng căm thù giặc sâu sắc của đồng chí Trần Công An và những người con của quê hương Thạnh Phước, Thạnh Hội, Tân Uyên (chiến khu Đ) đối với bọn thực dân Pháp cướp nước và bọn tay sai bán nước. Vốn là một nông dân cày ruộng, nhà nghèo, căm thù bọn giặc Pháp chiếm đóng, khủng bố cướp tài sản của nhân dân, chúng đã bắn gãy tay phải của mẹ anh, lòng căm thù lại bốc cao, nhất định phải tìm cách diệt địch để trả thù cho gia đình, bà con, thôn xóm. Đồng chí đã tập luyện đêm ngày, nghiên cứu cách đánh thế nào mà quật ngã được bọn Tây to béo hơn mình. Thế rồi, khi nghe tin có bọn Tây đi lùng bắt heo, gà, vịt và cưỡng bức bà con Thạnh Hội, không ngờ khác hơn những lần trước, lần này (sáng ngày 24/12/1946) có tên giặc Pháp từ đồn Tân Ba xuống Thạnh Hội, anh tìm cách bí mật, bất ngờ luôn ra phía sau tên Pháp dùng thế đã tập và sức mạnh của tuổi 26 cộng lòng dũng cảm, đồng chí ôm giò tên Pháp quật ngã xuống đất, dùng hai sợi dây thừng trói thúc ké hai tay, trói cổ, lấy khẩu súng trường ăng - Lê với hai trăm viên đạn giao khu quân sự huyện Tân Uyên, vẫn biết rằng việc làm ấy rất mạo hiểm, vì cả gia đình đồng chí nằm trong vùng tạm chiếm gần đồn Tân Ba, nhưng đồng chí vẫn làm miễn giữ được yếu tố bí mật và lòng dân tin tưởng vào cách mạng là được. Khởi đầu việc dám đánh Tây và thắng Tây bằng tay không đánh địch, lấy súng địch, lúc đầu kháng chiến lấy được một khẩu súng là quý vô cùng.

Tháng 9 năm 1946, đồng chí Trần Công An nhập chi đội 10, sau khi được đi học khóa quân chính trở về, đồng chí Huỳnh Văn Nghệ - Chi đội trưởng - cho chuyển đồng chí Trần Công An sang xây dựng lực lượng dân quân tự vệ huyện Tân Uyên, anh phát huy cách đánh mưu trí dũng cảm ấy vào các trận đánh tháp canh đầu tiên. Tháng 11 năm 1949, Bộ Tư lệnh Quân khu 7 mở hội nghị chuyên đề đánh tháp canh. Đồng chí Trần Công An được báo cáo kinh nghiệm cách đánh tháp canh cho đại diện của các đơn vị chủ lực, Tỉnh đội, Huyện đội Bình công xưởng và đại diện cho các lực lượng dân quân du kích các địa phương trong quân khu về dự. Bộ Tư lệnh quân khu kết luận, ta có thể đánh được tháp canh với điều kiện phải làm tốt công tác điền nghiên, áp sát được tháp canh một cách bí mật và có vũ khí có sức công phá mạnh để đánh tháp.

Để thực hiện có kết quả hơn, chấp hành mệnh lệnh của Bộ Tư lệnh Quân khu, Tỉnh đội Biên Hòa tổ chức biên chế thành 50 tổ gồm 300 du kích ưu tú do đồng chí Bùi Cát Vũ và Trần Công An huấn luyện. Sau khi huấn luyện

xong, 50 tổ du kích xây dựng quyết tâm đầy đủ thử mình chắc chắn, Tỉnh đội Biên Hòa quyết định trận đánh đêm 21 rạng ngày 22/3/1950 vào 50 tháp canh đóng dọc các lộ 15, 16, 24 và quốc lộ 1. Cả 50 tháp canh không sập tường, tháp nào cũng chỉ thủng một lỗ khoảng 0, 6 mét, chỉ bọn lính ngủ trong tháp chết, có một tên trên sàn gác sống sót dùng súng và lựu đạn chống lại ta. Thua keo này, ta bày keo khác, nghiên cứu lại tính năng tác dụng của vũ khí, đồng thời với việc huấn luyện thực tập đánh tháp canh, Bộ Tư lệnh Quân khu 7 chỉ thị cho binh công xưởng nghiên cứu chế tạo một loại vũ khí có sức công phá đánh sập tường

đầy. Đồng chí Bùi Cát Vũ và Đặng Sĩ Hùng chịu trách nhiệm chính về chế tạo một loại mìn lổm (gọi là FT và Pêta). Trận đánh thử nghiệm của hai quả mìn FT và Pêta đêm 18 tháng 4 năm 1950 do tổ du kích Tân Uyên dưới sự chỉ huy

của đồng chí Trần Công An và sự chỉ đạo của đồng chí Bùi Cát Vũ đã đột nhập và đánh sập tường tháp canh mẹ tại cầu Bà Kiên lần thứ hai nằm trên đường 16, ta diệt 16 lính trong tháp canh và thu toàn bộ vũ khí, đạn dược.

Trận đánh vào tháp canh mẹ cầu Bà Kiên lần thứ hai này, mặc dù địch phòng thủ kiên cố vững chắc hơn, nhưng võ quýt dầy có móng tay nhọn, đồng chí Trần Công An và các đồng chí trong đơn vị Nguyễn Văn Nghĩa gắn quả FT vào đầu một' cây sào cao trên 2 mét áp vào tường tháp, cho nổ xong, bồi thêm quả PêTa thọc vào tháp canh cho nổ, toàn bộ tháp bị sập. Mục đích của ta là rải truyền đơn tuyên truyền làm cho bọn địch tưởng ta có pháo tầm xa, bắn trúng đích và có sức công phá mạnh, địch hoang mang dao động. Sau trận này, hàng trăm tên địch trốn khỏi hàng ngũ của chúng về làm ăn sinh sống. Bọn ác ôn tề điệp ức hiếp nhân dân trong vùng cũng hoang mang lo sợ.

Tiếp theo, đêm 25 tháng 4 năm 1950, đồng chí Trần Công An chỉ huy đơn vị đánh sập tháp canh mẹ Vàm Giá nằm trên Lộ 14, tháp canh án ngữ cửa ngõ huyết mạch vào chiến khu Đ, nó ngăn chặn đường tiếp tế và mối quan hệ

sống còn của tình quân dân cả nước. Trận này, ta diệt gọn một trung đội lê dương, thu một súng cối 81, một đại liên 12,7 ly và hàng tấn lương thực, thực phẩm. Sau thắng lợi tháp canh cầu Bà Kiên và Vàm Giá, đã cho phép lực lượng quân sự miền Đông Nam bộ khẳng định hiệu quả thật sự và đầy tin tưởng ở cách đánh có hiệu quả và thiết thực. Theo chỉ thị của Bộ chỉ huy Quân khu 7, Tỉnh đội Thủ Biên mở các lớp huấn luyện đặc công đánh tháp canh. Từ lớp đầu tiên tại Sinh, Bà Đã (chiến khu D), gần 100 du kích

hai tỉnh Biên Hoà và Thủ Dầu Một, Gia Định học. Một mặt đồng chí Trần Công An được Quân khu 7 và Tỉnh đội Thủ Biên giao nhiệm vụ đi phổ biến kinh nghiệm đánh tháp canh bằng lối đánh bí mật, bất ngờ, một người đặt FT, Một người chập điện khi đồng đội ra. Đồng chí mở các lớp huấn luyện cách đánh tháp canh ở Mỹ Tho (Tiền Giang), Bà Rịa... , phổ biến đến đâu thực hành đến đó. Chẳng những ở chiến trường miền Đông Nam bộ, mà tỏa rộng ra

các tỉnh bạn và cả nước. Kỹ thuật đánh tháp canh được bộ đội khắp nơi học tập, rút kinh nghiệm, tổ chức, huấn luyện, ứng dụng cách đánh vào đồn bót, lô cốt, kho tàng, cầu cống và các căn cứ quan trọng của địch. Chiến thắng khắp nơi liên tục bay về trên mọi miền Tổ quốc làm nức lòng người, chiến thắng lớn ở Quảng Nam - Đà Nẵng, Khánh Hòa, Trị Thiên, Cà Mau, Quy Nhơn, Tây Ninh, Cần Giờ, Gia Định, Tây Nguyên, Sông Bé, Biên Hòa, Long Khánh, Cần Thơ, Bến Tre, Bình Thuận... đã vận dụng lối đánh đặc công hợp đồng các binh chủng làm nên kỳ tích vẻ vang.

Khi chiến thuật Đờ La-Tua của địch bị thất bại nặng nề, ta mở nhiều đường giao thông huyết mạch, đường tiếp tế thuận lợi, những hành lang an toàn cho kháng chiến, địch giảm các trận càn thấy rõ. Đó là chiến công hiển hách bắt nguồn từ chiến khu Đ (Biên Hoà), người khởi nguồn cho chiến công nổi tiếng dùng chiến thuật đặc công đánh bại chiến thuật Đờ La-Tua chính là đồng chí Trần Công An, người con của quê hương Biên Hoà - Đồng Nai.

Đồng chí Trần Công An, chẳng những là người có công đầu về cách đánh đặc công mà còn trực tiếp góp phần nhân rộng bằng hành động thực tế, miệng nói tay làm, luôn hương dẫn cho đồng chí, đồng đội các nơi một cách tỉ mỉ, chu đáo những kinh nghiệm quý báu và chính đồng chí đã trực tiếp tham gia cùng đồng đội chiến đấu và góp phần chiến thắng quân thù tại Bà Rịa, Gia Định, Thủ Đức, Mỹ Tho, đánh hạ Tua Mẹ ở ấp An Chũ, thu 12 súng, 1 rốc két, diệt 25 tên Pháp cùng quân ngụy, đánh giao thông

*Tác giả bên bức tượng
Đại tá Trần Công An*

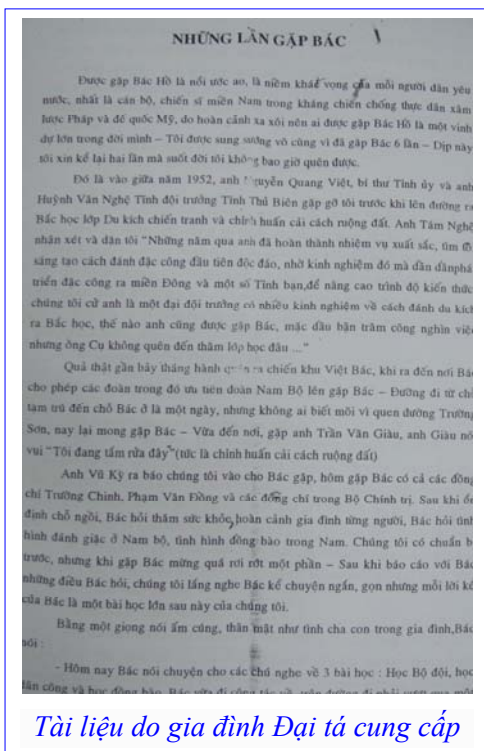
đường 14 và nhiều tháp canh khác. Riêng ở tỉnh Mỹ Tho đánh bót nhà máy đèn, nhân dân địa phương rất phấn khởi. Phối hợp với các đơn vị thuộc binh chủng biệt động diệt hai tháp canh ở thị trấn Trắng Bom, hỗ trợ cho nhân dân diệt ác phá kìm, tuyên truyền giác ngộ đồng bào tạm chiếm đối với cách mạng. Từ cách đánh đặc công độc lập, phát triển thành các chiến thuật kết hợp đặc công, biệt động, bộ binh...

Ngày 16/6/1951, đội đặc biệt Thủ Biên cùng với đại đội Lam Sơn diệt đồn Long Điền (xã Phước Tân), thu 3 trung liên, 3 tiểu liên, 1 cối 81 ly, 43

súng trường. Ngày 20/7/1951, đơn vị đã dùng cách đánh đặc công vào Yếu khu Trắng Bom, nay thuộc huyện Thống Nhất, Đồng Nai, diệt 50 tên lính Âu-Phi, bắt sống 50 tên Âu-Phi, thu 200 súng các loại, 4 khẩu đại liên, 10 trung liên, 1 cối 81...

Đầu năm 1952, tinh đội Thủ Biên rút đồng chí Trần Công An về phòng tham mưu chuẩn bị về Bắc dự khóa du kích chiến tranh 6 tháng. Trước khi đi, đồng chí Nguyễn Quang Việt-Bí thư Tỉnh ủy và đồng chí Huỳnh Văn Nghệ-Tỉnh đội trưởng Thủ Biên nhận xét “Đồng chí Trần Công An là một cán bộ từ cơ sở lên, đồng chí rất năng động, sáng tạo về cách đánh đặc công đầu tiên độc đáo và đã góp phần xây dựng lực lượng dân quân tự vệ có chất lượng và có hiệu quả?”

Sau khi đồng chí Trần Công An dự lớp tập huấn “Chiến tranh du kích” và chỉnh huấn cải cách ruộng đất ở miền Bắc về, mang theo những lời huấn thị của Bác Hồ, cùng với phần thưởng quý báu là huy hiệu của Người tặng do kết quả xuất sắc trong học tập.

Năm 1954, đồng chí Trần Công An tập kết ra Bắc, đang là tiểu đoàn trưởng tiểu đoàn 1 - trung đoàn 656 (Sư đoàn 338) có nhiệm vụ xây dựng, huấn luyện quân sự, chính trị bảo đảm đơn vị diễn tập tấn công, phòng ngự tốt, được trung đoàn bình chọn là đơn vị dẫn đầu trong trung đoàn 656. Đến năm 1958, đồng chí lên làm trung đoàn trưởng 656, đưa trung đoàn về huyện Lạc Thủy, tỉnh Hòa Bình tổ chức đơn vị sản xuất. Đến ngày 17/2/1961, được Bộ Tổng tham mưu quyết định làm trưởng đoàn 1 gồm 205 cán bộ đi B. Trên đường đi, được đồng chí Trần Nam Trung đồng ý, đoàn 1 do

đồng chí Trần Công An giúp bạn Lào đánh giải phóng đồn Mường Phồn, đồn Sê Bôn, bạn rất phấn khởi.

Khi về đến Ban quân sự Trung ương cục 15/7/1961, bàn giao cán bộ đầy đủ cho Ban quân lực miền, đồng chí Trần Công An được Ban quân lực miền quyết **Anh hùng đất Đồng Nai**

định sang làm đoàn phó U50-đơn vị chịu trách nhiệm sản xuất đảm bảo hậu cần, bảo vệ chiến khu A (chiến khu Đ mở rộng) - sau là Đảng ủy viên Cục hậu cần miền. Lúc ấy đồng chí Trần Công An có đấu tranh giằng co giữa chiến đấu và sản xuất, cuối cùng như lời Bác Hồ dạy khi ra Bắc học: "Làm cách mạng việc nào cũng vinh quang, miễn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ là tốt nhất của người đảng viên Đảng cộng sản", đồng chí Trần Công An xác định nhiệm vụ, đưa tất cả vợ con ra vùng kháng chiến làm cách mạng. Đồng chí chịu trách nhiệm chỉ huy và đảm nhiệm các đơn vị làm công tác hậu cần và xây dựng căn cứ địa tại khu A (chiến khu D mở rộng), lấy phiên hiệu là U50. Ban chỉ huy đơn vị gồm các đồng chí: Đào Sơn Tây, Trần Công An, Nam Ninh và Mười Bộ. Sau đó đồng chí Đào Sơn Tây về Cục hậu cần miền, đồng chí Trần Công An đã lãnh đạo U50 phát triển mạnh mẽ và nhanh chóng, quân số từ 500 chỉ trong một năm đã lên đến 5000 cán bộ, chiến sĩ. Diện tích U50 quản lý tổ chức sản xuất gần 1.500 ha ở các khu vực Mã Đà, Suối Dạt, Bà Túc, Bàu Đá. Các đơn vị thuộc U50 vươn dài đến các chốt Đồng Xoài, Bù Đăng, Tà Lài, bờ Sông Bé, Bù Khiêu, từ Bù Na đi Bù Cháp nối liền với căn cứ Tây Nguyên. Đường dây thứ hai từ Mã Đà đi qua suối Dạt đi Long An... mở rộng lên Tây Ninh và xuống tiếp nối với miền Tây Nam bộ.

Đồng chí Trần Công An đã lãnh đạo U50 tổ chức sản xuất, bảo vệ và quản lý một khối lượng lương thực quá lớn. Thường xuyên có trong

Tác giả vinh dự được chụp hình cùng Anh hùng LLVT - Đại tá Lê Bá Ước tại Đại hội thi đua Cựu chiến binh gương mẫu tỉnh Đồng Nai lần thứ 5 - ngày 24/10/2014

kho dự trữ trên 1000 tấn gạo, phát động phong trào thi đua trong cán bộ, chiến sĩ U50 trồng gần 1000 ha mì. Đồng chí Trần Công An đã cùng với Ban chỉ huy đoàn tổ chức chỉ huy một guồng máy đồ sộ giữa rừng, có đủ các bộ môn: quân nhu, quân y, quân khí, vận tải... Đoàn đã dựa vào sức dân là chính, thường xuyên tổ chức thu mua gạo từ vùng yếu lên bờ Sông Bé, huy động trên 100 chiếc xe bò chở lương thực, thực phẩm phục vụ bộ đội, có một đoàn

ô-tô vận tải mạnh, số người vận chuyển hàng bằng xe thô, đèo bồng đồng đúc và liên tục... Ngoài việc phục vụ cho các trung đoàn chủ lực miền, còn đảm bảo cung cấp lương thực hơn 20.000 người qua lại. Trên 7 tuyến trạm giao liên trong ba năm. Đoàn hậu cần U50 đã cung cấp đầy đủ lương thực thực phẩm bảo đảm cho chiến dịch Đồng Xoài và Bình Giả toàn thắng.

Tại hội nghị sơ kết công tác cục hậu cần miền tháng 12/1964, các đồng chí Trần Văn Trà và Lê Đức Anh chỉ thị cho các đơn vị trong toàn miền học tập và làm theo đồng chí Trần Công An, tên "Hai Cà" - cũng xuất hiện từ đó mà 5000 chiến sĩ hậu cần U50 tỏa ra khắp các nẻo đường chiến đấu và công tác, cũng rất vinh dự mang tên thân mật, ám cúng là "BỘ ĐỘI HAI CÀ".

Sau chiến dịch Bình Giả, Đồng Xoài, Trung ương cục, Quân ủy Bộ tư lệnh miền nhận định Mỹ sẽ khả năng trực tiếp đổ quân xâm lược miền Nam. Chiến trường miền Đông, đặc biệt là thị xã Biên Hòa sẽ là chiến trường có vị trí quan trọng. Từ nhận định này, Bộ Tư lệnh miền quyết định tăng cường đồng chí Hai Cà về giữ nhiệm vụ thị đội trưởng Biên Hòa. Bộ Tư lệnh miền quyết định giao nhiệm vụ thị đội trưởng Biên Hòa cho đồng chí Trần Công An vào tháng 2-1965, đồng chí được chọn 50 chiến sĩ đặc công giỏi về phục vụ chiến đấu ở chiến trường Biên Hòa. Về cương vị mới, với kinh nghiệm sở trường về lối đánh đặc công, đồng chí tổ chức cho thị đội Biên Hòa thực hiện ngay việc củng cố và xây dựng cơ sở, nắm chắc tình hình và có kế hoạch chỉ đạo hình thành vành đai diệt Mỹ khi chúng đặt chân đến mảnh đất miền Đông thân yêu này.

Chấp hành nghiêm Nghị quyết lần thứ II (tháng 7- 1965) của Trung ương cục: "sẵn sàng đánh địch trong trường hợp địch gây chiến tranh cục bộ...". Dưới sự chỉ huy của 2 đồng chí Trần Mân và Trần Công An, đêm 23 rạng 24-8-1965, ta đã tiến công đánh đòn phủ đầu lần thứ 2 vào sân bay Mỹ - nguy ở Biên Hòa, phá hủy 68 máy bay các loại, 8 giàn hỏa tiễn, 22 bồn xăng dầu, 30 xe và diệt 3000 tên Mỹ - nguy. Sau trận đánh này Bác Hồ gửi thư khen, Bộ chỉ huy miền tặng Huân chương Quân công hạng nhất cho toàn trận đánh. Riêng đồng chí Trần Công An được tặng thưởng Huân chương chiến công hạng 3. Thị xã Biên Hòa ngày càng có vị trí quan trọng, ngày 5/9/1965, Trung ương cục quyết định thành lập một đơn vị chiến trường ngang cấp tỉnh gọi là U1 (gồm thị xã Biên Hoà và huyện Vĩnh Cửu) và chỉ định đồng chí Trần

Công An làm tỉnh đội trưởng U1 Biên Hòa, đồng chí Nguyễn Văn Kiện khu ủy viên dự khuyết làm Bí thư Tỉnh ủy U1.

Ở cương vị mới, trách nhiệm nặng nề hơn, đồng chí Trần Công An xác định: "Muốn thắng Mỹ, trước hết phải hiểu Mỹ, chúng tuy giàu tiền của lắm vũ khí nhưng không đáng sợ. Với ý chí của người Việt Nam là quyết đánh và biết đánh, nhất định sẽ chiến thắng. Từ quyết tâm cao đó, đêm 22/6/1966, Tỉnh đội trưởng Trần Công An đã trực tiếp chỉ huy hai đại đội đặc công, tự cải tiến và sử dụng mìn hẹn giờ đánh vào khu kho liên hợp Long Bình, phá hủy trên 40.000 tấn bom đạn của Mỹ- ngụy, hạn chế sức phá hoại tàn sát nhân dân ta trên chiến trường. Từ tháng 10 đến tháng 12/1966, đại đội 2 (đặc công U1) đã 3 lần đánh tiếp vào khu kho Long Bình, phá hủy hàng trăm ngàn tấn bom đạn của chúng, đơn vị U1 đã được Chính phủ tặng thưởng nhiều Huân chương quân công và chiến công cho tập thể và cá nhân.

Bước vào chuẩn bị chiến dịch xuân Mậu Thân đầu năm 1968, Tỉnh đội trưởng U1, Phó tư lệnh mặt trận Trần Công An và đồng chí Phan Văn Trang nguyên Bí thư tỉnh ủy, phó chính ủy mặt trận cùng với các đồng chí khác đã hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, đã đưa 250 thương binh ra khỏi vòng vây của địch. Tuy thắng lợi trong chiến dịch Mậu Thân chưa được trọn vẹn, nhưng ta đã tạo ra một bước ngoặt quyết định của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước buộc Mỹ xuống thang chiến tranh để Đảng và nhân dân ta thực hiện lời dạy của Bác Hồ vĩ đại: "Đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào" tiến tới giải phóng hoàn toàn miền Nam.

Riêng đồng chí Trần Công An, trước khi bước vào chiến dịch Mậu Thân có hai nỗi đau dòn dập dội vào trái tim của một người cha trước lúc ra trận, đó là hai người con: Đại đội trưởng Trần Văn Cao, lúc ấy 27 tuổi - bị thương cụt một chân phải khi chỉ huy một tổ điều nghiên lần 2 tại sân bay Biên Hòa; người con nhỏ Trần Văn Mum - mới 16 tuổi - hy sinh mất xác khi thi hành nhiệm vụ đưa tổ thông tin điện đài đến sở chỉ huy tiền phương, lúc trở về lọt vào ổ phục kích của địch. Đồng chí Trần Công An với cương vị là tỉnh đội trưởng trực tiếp ra hai lệnh đó, đó là mệnh lệnh của một người cha trong chiến tranh. Nỗi đau tạm lắng xuống nhường chỗ cho một nghị lực phi thường của một người cha vượt qua cơn bão lòng để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của người chỉ huy nơi chiến trận. Đó là hành động của người anh hùng.

1.4 Cảm nhận về danh nhân

Ngay trước nhà đại tá Trần Công An, nơi chúng tôi mới bước chân tới là khu công viên, tượng đài chiến thắng của thành phố Biên Hòa. Khuôn viên tượng đài tuy không rộng nhưng khá đẹp, khang trang và sạch sẽ, mô tả chiến công của cán bộ, chiến sĩ các tiểu đoàn pháo binh, đặc công trong trận đánh của hai lực lượng này vào sân bay Biên Hòa. Trận này do chính do đại tá Trần Công An chỉ huy.

Cảm xúc đầu tiên của tác giả khi lần đầu đến thăm nhà của đại tá Trần Công An từng sinh sống; chúng tôi nhìn thấy quanh tường treo đầy các bức ảnh lưu niệm các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước đến thăm; các huân huy chương, bằng khen, giấy khen ... lần đó đã để lại trong tôi những cảm xúc dâng trào, thiêng liêng giống như mỗi lần đứng trước cờ hát quốc ca hoặc như những lần được tham gia viếng nghĩa trang liệt sỹ trong những sự kiện trọng đại của đất nước, của tỉnh mà bản thân tác giả vinh dự được tham gia. Trước bàn thờ đại tá, trước những tấm hình ông chụp cùng các đồng chí lãnh đạo Đảng, nhà nước, lãnh đạo tỉnh và đặc biệt trước tấm hình ông chụp cùng Đại tướng Võ Nguyên Giáp tác giả đã đứng lặng người một hồi lâu;

Tác giả thành kính tưởng nhớ tới người anh hùng đã mất

Nghe lời kể của gia đình, và đọc qua một vài tài liệu tác giả được biết năm 1980, ông xin nghỉ hưu, ở tại Thủ Đức nhưng tay chân cứ bồn chồn, thích được lao động sản xuất nên sau đó ông chuyển về sinh sống ở Tân Uyên. Ông từng được tỉnh Sông Bé tuyên dương điển hình nông dân - cựu chiến binh sản xuất giỏi; khoảng năm 1991, sức khỏe ông hơi yếu, do vết thương cũ tái phát khi tuổi về già, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Đồng Nai, TP Biên Hòa đã xây tặng cho ông một ngôi nhà khá tươm tất ngay sát bên tượng đài Chiến thắng sân bay Biên Hòa, thuộc phường Trung Dũng để ông bà sống vui về tuổi già, đến năm 2004 bà qua đời, ông sống một mình và qua đời vào ngày 07/9/2008 tại Biên Hòa;

Khi còn sống ông luôn là một tấm gương bình dị và cần kiệm, nghiêm chính, tôi được nghe kể lại là những năm ông về hưu sống giữa phố Biên Hòa bao nhiêu năm mà vẫn nấu cơm bằng củi khô “cho đỡ tốn kém”, bì thư ai gửi đến, ông cắt cẩn thận rồi lộn bên trong dùng tiếp một lần nữa. Trước cửa chính căn nhà, ông lập một bàn thờ, thờ hai chữ “Liệt sỹ” mà đối với ông luôn là sự thần thức trong tâm linh của một vị chỉ huy từng vào sinh ra tử...

Càng tìm hiểu về ông bao nhiêu thì tôi cảm thấy chúng ta càng có rất nhiều điều cần phải học tập ở ông về tư tưởng, hành động, tấm gương đạo đức và lối sống bình dị.

Tôi là người miền Bắc, vào sinh sống và làm việc tại Đồng Nai tới đây vừa tròn 10 năm. Sinh ra khi đất nước đã hoàn toàn giải phóng, và lớn lên trong một gia đình có truyền thống các mạng, chú là liệt sỹ chống mỹ, cha và anh đều tham gia trong kháng chiến chống Mỹ và chiến đấu bảo vệ biên giới phía Bắc... điều đó sớm định hướng cho tôi bước vào cuộc đời binh nghiệp, sau gần 10 năm rèn luyện và trưởng thành tôi chuyển ngành và công tác tại Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai từ đó tới nay, và chính thời gian cống hiến, phục vụ trong Quân đội, khi chuyển ngành đã giúp tôi trở thành một Cựu chiến binh, chúng tôi thuộc thế hệ con, cháu của Đại tá Trần Công An.

Khi mới đến Đồng Nai và sau đó là công tác tại Sở Khoa học và Công nghệ tôi đã được nghe nhưng rất tiếc là chưa có gặp ông, nhưng qua hình ảnh một người lính lão thành đã để lại trong tôi những dấu ấn thực sự sâu sắc chứa đựng niềm tin, niềm kiêu hãnh và sự ngưỡng mộ bởi mình từng được khoác trên mình màu xanh áo lính giống như Đại tá... Và còn một điều mà tác giả cho rằng đây là sự trùng hợp may mắn là căn nhà mà gia đình tôi đang ở hiện nay ở cạnh Sân bay Biên Hòa, do vậy mỗi ngày đi làm tác giả đều đi ngang qua con đường mang tên ông - ĐƯỜNG TRẦN CÔNG AN...

Con đường hàng ngày tác giả vẫn đi làm ngang qua ĐƯỜNG TRẦN CÔNG AN

Quả thực, trong quá trình tìm hiểu hình ảnh của ông luôn để lại trong lòng tôi sự tôn kính, sự trân trọng và sự tri ân đặc biệt; một tình cảm sâu sắc thật nặng tình đượm nghĩa và mến yêu của một người lính, người cựu chiến binh thế hệ sau đối với một tấm gương anh hùng, một người lính cách mạng mẫu mực mang trong mình phẩm chất của anh bộ đội cụ hồ, phẩm chất của một người anh hùng; một con người bình dị: Đại tá - Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Trần Công An.

Bức tranh tác giả chụp lại tại nhà Đại tá Trần Công An

Để thể hiện và khái quát hết cảm nhận của mình khi viết về danh nhân đại tá Trần Công An, tác giả xin được mượn một câu thơ của một người lính nguyên là cán bộ Đoàn đặc công 113 viết tặng ông

Ai về xứ sở miền Đông

Điều nghe danh tiếng của ông "Hai Cà"...

CHƯƠNG III

MỘT SỐ KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT

3.1 Kiến nghị chung

Nếu cách đây khoảng trên 10 năm, mỗi lần có các đoàn khách ngoài tỉnh tới thăm Đồng Nai hoặc bạn bè, người thân tới thăm Biên Hòa thông thường chúng tôi hay đưa đi thăm quy mô của hai khu công nghiệp Biên Hòa 1 và Biên Hòa 2. Thời điểm này phải nói khu công nghiệp có thể được coi là đặc thù khi nhắc tới Biên Hòa; đó là thành quả, là niềm tự hào của người dân Biên Hòa nói riêng và người Đồng Nai nói chung bởi những thành tựu về phát triển công nghiệp, và là một trong những tỉnh đi trước cả nước về công nghệ...

Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X tiếp tục chỉ đạo đẩy mạnh công cuộc đổi mới, huy động và sử dụng tốt mọi nguồn lực cho công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước... chính vì vậy cho tới nay hầu hết các địa phương đều xây dựng và phát triển các khu công nghiệp, khu kinh tế thậm chí còn hiện đại, quy mô hơn nhiều so với Biên Hòa 1 và Biên Hòa 2. Do vậy 2 khu công nghiệp nổi tiếng của Biên Hòa giờ đây không còn giữ vai trò để giới thiệu cho khách tham quan nữa..

Như vậy, du khách trong và ngoài nước tới Đồng Nai sẽ thăm quan, tìm hiểu những gì? Câu hỏi đặt ra cho các cấp lãnh đạo của Đồng Nai và mỗi cán bộ, công chức chúng ta!. Nếu chịu khó nghiên cứu, tìm hiểu thì quả thật Đồng Nai là địa phương có không ít những danh thắng nổi tiếng như Văn miếu Trấn Biên, Khu du lịch Bửu Long, Thác Giang Điền....

Tuy nhiên trên thực tế hiện nay công tác tuyên truyền quảng bá của chúng ta chưa thực hiện tốt, nên ngoài khách ở các địa phương lân cận ra thì rất ít người ở các tỉnh miền Trung, miền Bắc biết tới tên những danh thắng nổi tiếng của Đồng Nai;

Về thực trạng: một số khu di tích công tác tôn tạo còn hạn chế; chưa được quan tâm đầu tư đúng mức; công tác quản lý chưa chặt chẽ; xung quanh một số di tích còn bị lấn chiếm; công tác quảng bá, giới thiệu chưa mạnh mẽ, trong quá trình nghiên cứu tác giả đưa ra một số hình ảnh minh họa cụ thể dưới đây; đồng thời gắn với những hình ảnh phản ánh này tác giả xin trực tiếp gửi tới lãnh đạo tỉnh và các cơ quan chức năng một số đề xuất chung như sau:

1/ Hình ảnh dưới cho thấy ý thức của người dân sống xung quanh di tích còn hạn chế, do vậy còn hiện tượng vứt rác bừa bãi gây mất vệ sinh xung quanh di tích vì thế sẽ hạn chế khách tới tham quan... Việc này đề nghị chính quyền địa phương cần thường xuyên tuyên truyền, giáo dục, sinh hoạt với từng hộ dân để nâng cao ý thức, trách nhiệm chung.

Phía trước di tích còn phải để Bảng cấm đổ rác ... gây phản cảm

Xung quanh di tích Lăng mộ Đoàn Văn Cự là dòng suối cạn đã bị ô nhiễm nghiêm trọng, bốc ra các mùi hôi.

2/ Hình ảnh dưới cho thấy công tác quan tâm, đầu tư của nhà nước và chính quyền địa phương chưa đúng mức; đường vào khu di tích còn khó khăn bụi bặm mùa nắng và bùn lầy mùa mưa, gây cản trở khách tới tìm hiểu tham quan... Việc này đề nghị chính quyền địa phương cần quan tâm đầu tư kịp thời, cần thiết có thể kêu gọi người dân xung quang cùng tham gia theo phương châm "nhà nước và nhân dân cùng làm" để có được con đường sạch đẹp vào trong khu di tích.

Con đường đất gồ ghề vào di tích Lăng mộ Đoàn Văn Cự

3/ Hình ảnh dưới cho thấy công tác quản lý của chính quyền địa phương chưa tốt dẫn tới việc người dân còn lấn chiếm khuôn viên của di tích... Việc này đề nghị chính quyền địa phương cần có biện pháp kiên quyết để giải quyết triệt để, trả lại cảnh quan cho di tích;

Người dân lấn chiếm xây chắn ngang trước cổng Đền thờ Đoàn Văn Cự

Người dân lấn chiếm vỉa hè bán hàng rong trước cổng Đền thờ Đoàn Văn Cự

4/ Hình ảnh dưới cho thấy công tác quản lý của cán bộ quản lý di tích chưa được tốt, dễ bị kẻ xấu lợi dụng, tụ tập trở thành tụ điểm tệ nạn xã hội, gây mất trật tự... Việc này đề nghị cán bộ quản lý phải thường xuyên trực, lau chùi bảo quản đồng thời có trang bị hệ thống cửa, khóa bảo vệ ... để tránh các phần tử xấu tụ tập

Hình ảnh phản cảm trong đền thờ nơi chúng tôi trực tiếp nhìn thấy

5/ Hình ảnh dưới cho thấy công tác tu bổ chưa được quan tâm thường xuyên, bảng giới thiệu, bia mờ hết chữ... Việc này đề nghị chính quyền cần dành ra một khoản kinh phí để cán bộ quản lý thường xuyên lau chùi bảo quản và sơn mới...

Tấm bia ở phía bên ngoài trước công khu mộ Trịnh Hoài Đức đã bị mờ hết, du khách không còn đọc được

Bảng giới thiệu phía trong mộ Trịnh Hoài Đức cũng đã bị mờ rất khó đọc

Trong những tấm bia chỉ có chữ nhỏ, do vậy hầu hết khách tham quan không hiểu được nội dung những chữ trong tấm bia ghi gì, do vậy cần có bảng dịch ở cạnh để giúp cho du khách và người dân thuận tiện trong việc nghiên cứu, tìm hiểu.

Công trình nhà tưởng niệm các chiến sỹ rừng Sác - Nhơn Trạch đã bị xuống cấp cần phải sửa chữa, tôn tạo

3.2 Kiến nghị cụ thể liên quan tới nội dung nghiên cứu về Anh hùng lực lượng vũ trang - Đại tá Trần Công An:

Những năm qua, Đảng và nhân dân ta luôn luôn coi trọng công tác đền ơn đáp nghĩa với tấm lòng ăn quả nhớ người trồng cây; đó là truyền thống tốt đẹp ngàn đời của người Việt Nam chúng ta;

Bước tới căn nhà của cố Đại tá Trần Công An chúng tôi rất xúc động được nghe kể đây là căn nhà được đã được chính quyền tỉnh Đồng Nai xây tặng; khuôn viên căn nhà tuy không rộng nhưng cũng tương đối đầy đủ không gian trưng bày những thành quả cống hiến của ông mà Đảng, nhà nước, địa phương và nhân dân trao tặng; Hình ảnh, tấm gương của ông cũng luôn được thể hiện trong các diễn văn, các chuyên đề cách mạng và tài liệu truyền thống để truyền lại cho các thế hệ; tên ông cũng được đặt cho một con đường lớn trong thành phố Biên Hòa... tất cả những điều đó đã đủ để thể hiện rõ sự quan tâm của các cấp lãnh đạo, chính quyền địa phương tỉnh Đồng Nai dành cho những cống hiến của ông cho Đảng, cho tổ quốc;

Do vậy, với sự kính trọng, sự ngưỡng mộ và với nhận thức cá nhân, tác giả xin được đề xuất một số kiến nghị nhỏ góp phần vào việc tuyên truyền, phổ biến và bảo tồn những giá trị về những danh nhân tiêu biểu tỉnh Đồng Nai nói chung và anh hùng LLVTND - Đại tá Trần Công An, cụ thể như sau:

Tác giả xin ý kiến chỉ bảo của Anh hùng LLVT - Đại tá Lê Bá Ước về kinh nghiệm trong công tác tuyên truyền, giáo dục thế hệ trẻ về truyền thống cách mạng

1/ Tiếp tục phát huy kết quả của những năm qua, đề nghị Ban Tổ chức tiếp tục duy trì và mở rộng phạm vi tìm hiểu; triển khai, phổ biến rộng rãi tới tất cả các đối tượng tham gia; có thể xem xét đưa vào nghiên cứu, tìm hiểu cả những nhân vật tiêu biểu, các anh hùng còn sống... vị thực sự họ là những nhân chứng lịch sử, là nguồn cảm hứng, nguồn tư liệu thực tế nhất;

2/ Hệ thống tài liệu trong thư viện tỉnh Đồng Nai hiện nay tương đối phong phú, hiện đại; nhân viên rất chuyên nghiệp, tận tình hướng dẫn, giúp đỡ bạn đọc. Tuy nhiên những tư liệu riêng biệt về các anh hùng, đặc biệt như tài liệu viết về Đại tá Trần Công An vẫn chưa nhiều; do vậy đề nghị Thư viện tỉnh cần có giải pháp kêu gọi, sưu tầm được nhiều tài liệu hơn nữa để phục vụ bạn đọc và những người có nhu cầu nghiên cứu;

3/ Đề nghị Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tiếp tục chỉ đạo ngành giáo dục tỉnh thường xuyên tổ chức nói chuyện chuyên đề trong hệ thống nhà trường trên phạm vi tỉnh Đồng Nai về những mẫu chuyện, thành tích, và tấm gương anh hùng của Đại tá Trần Công An, vì thực tế qua tìm hiểu rất nhiều các thế hệ học sinh sau này chưa biết nhiều về ông; Những ngày truyền thống như ngày Thương binh - Liệt sỹ (27/7); ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22/12) đề nghị tỉnh có chỉ đạo hoặc phát động cuộc thi học tập, noi theo tấm gương anh hùng của Đại tá Trần Công An;

Hội Cựu chiến binh và Đoàn thanh niên Sở Khoa học và Công nghệ tổ chức giao lưu văn nghệ kỷ niệm 69 năm ngày thành lập quân đội nhân dân Việt Nam 22/12/1944 - 22/12/2013)

4/ Đề nghị tỉnh tiếp tục quan tâm, đầu tư xây dựng phòng trưng bày hình ảnh, hiện vật của những nhân vật anh hùng nói chung trong tỉnh và của đồng chí Trần Công An nói riêng;

5/ Đề nghị gia đình của Đại tá Trần Công An tiếp tục tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân tới thăm quan, tiếp cận với những hình ảnh và tài liệu mà gia đình đang lưu giữ để phục vụ công tác tìm hiểu và học tập.

PHẦN KẾT LUẬN

Khi tác giả viết những dòng chữ này thì người anh hùng - đại tá Trần Công An không còn nữa... khi còn sống ông là một Anh hùng bình dị giữa đời thường; khi mất đại tá để lại cho các thế hệ mai sau một tấm gương kiên trung, một giá trị truyền thống lịch sử tốt đẹp của miền đất Đồng Nai yêu dấu;

Trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, để đất nước được thống nhất, có biết bao tấm gương anh hùng như ông đã anh dũng chiến đấu quên mình vì độc lập dân tộc, vì hạnh phúc nhân dân, trong số đó có nhiều người đã anh dũng hy sinh. Chúng ta, những thế hệ được sống trong hòa bình, độc lập đời đời ghi nhớ công lao to lớn của những người con ưu tú ấy;

Với truyền thống đạo lý "Uống nước nhớ nguồn" và luôn ghi nhớ công lao to lớn của các bậc danh nhân hiền tài, các anh hùng. Đồng Nai qua nhiều năm tổ chức cuộc thi tìm hiểu giá trị văn hóa lịch sử tỉnh Đồng Nai, đây thực sự là một việc làm có ý nghĩa chính trị, văn hoá và lịch sử sâu sắc.

Trong tâm tưởng của mọi người Việt Nam nói chung và người dân Đồng Nai nói riêng, các tấm gương Anh hùng luôn được các thế hệ người Việt Nam ghi lòng, tạc dạ công lao. Còn ở đây, không chỉ là sự ghi nhận mà còn là sự truyền bá, những bài học về truyền thống lịch sử của đất nước, của quê hương;

Tác giả tham gia hội thi này chỉ với một mong muốn chân thành giống như tiêu đề của Ban Tổ chức đưa ra, đó là: "Tìm hiểu giá trị văn hóa, lịch sử...) nhằm bổ sung kiến thức và tìm hiểu được những giá trị truyền thống quý báu của miền đất và con người nơi mình đang sinh sống. Mặc dù quá trình viết bài bản thân đã cố gắng tìm tòi, nghiên cứu, tham khảo các tài liệu, được sự giúp đỡ tận tình của gia đình Đại tá Trần Công An, sự giúp đỡ của nhân viên Thư viện tỉnh Đồng Nai, sự giúp đỡ của cán bộ quản lý các di tích nơi tác giả tới tìm hiểu... tuy nhiên cũng không tránh được một số hạn chế, thiếu sót. Vì vậy, tác giả rất mong nhận được sự góp ý của Ban Giám khảo để rút ra bài học cho những năm sau làm bài được tốt hơn./.

PHỤ LỤC
MỘT SỐ HÌNH ẢNH TIÊU BIỂU TRONG QUÁ TRÌNH TÁC GIẢ
TÌM HIỂU, NGHIÊN CỨU ĐỂ VIẾT BÀI DỰ THI

Hình chụp tác giả tại trước sảnh của Thư viện tỉnh Đồng Nai

Hình chụp tác giả đang tìm tài liệu tại phòng đọc của Thư viện tỉnh Đồng Nai

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả đang tìm tài liệu tại phòng đọc của Thư viện tỉnh Đồng Nai

Hình chụp tác giả trước bàn thờ tổ tiên của gia đình Đại tá Trần Công An

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả đứng trước tượng và bàn thờ Đại tá Trần Công An

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả cùng đồng nghiệp trước tượng đài chiến thắng thành phố Biên Hòa - đối diện là ngôi nhà của Đại tá Trần Công An từng sinh sống

Đường mang tên Trần Công An là con đường quen thuộc hàng ngày tác giả đi làm đều đi qua con đường này

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả thắp nhang trước bàn thờ Đại tá Trần Công An tỏ lòng thành kính và tiếc thương

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Một thời gian dài tác giả thường xuyên có mặt tại Thư viện tỉnh Đồng Nai để nghiên cứu tài liệu nói về Đồng Nai và danh nhân Trần Công An

Hình chụp tác giả và đồng nghiệp trong quá trình nghiên cứu để tham gia Hội thi tại Lăng mộ Đoàn Văn Cự - tại Biên Hòa.

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu để tham gia Hội thi (tại ti tích mộ danh nhân Trịnh Hoài Đức)

Hình chụp tác giả trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu để tham gia Hội thi (tại di tích đền thờ Nguyễn Tri Phương)

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu để tham gia Hội thi (tại di tích đền thờ Đoàn Văn Cự)

Hình chụp tác giả và đồng nghiệp trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu để tham gia Hội thi (chụp cùng các cháu học sinh trường Nguyễn Hữu Cảnh tại di tích đền thờ Nguyễn Hữu Cảnh)

PHỤ LỤC HÌNH ẢNH

Hình chụp tác giả cùng Hội Cựu chiến binh tham quan di tích Chiến khu D (trong hình đoàn chụp cùng đ/c Lê Hoàng Quân, UV.BCH TW Đảng cộng sản Việt Nam, Chủ tịch UBND TP.HCM - nguyên Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai)

Hình chụp tác giả cùng Hội Cựu chiến binh tham quan di tích Tượng đài chiến sỹ đặc công Rừng Sặc

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Biên Hoà - Đồng Nai 300 năm, Nxb Đồng Nai 1998.
- [2] Địa chí Đồng Nai, Nxb Tổng hợp Đồng Nai, 2001.
- [3] Những anh hùng đất Đồng Nai tập 2 (2001), NXB Quân đội nhân dân;
- [4] Hội Khoa học Lịch sử TP. HCM, Nam bộ đất và người, Nxb Trẻ, 2002
- [5] Huỳnh Lứa (chủ biên), Lịch sử khai phá vùng đất Nam bộ, Nxb thành phố Hồ Chí Minh, 1987.
- [6] Phan Khoang, Việt sử xứ Đàng Trong 1558-1777, Nxb Văn học, 2001
- [7] Quốc sử quán triều Nguyễn, Đại Nam liệt truyện tiền biên, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội, 1995.
- [8] Quốc sử quán triều Nguyễn, Đại Nam nhất thống chí, Nxb Thuận Hóa, 1992.
- [9] Quốc sử quán triều Nguyễn, Đại Nam thực lục tiền biên, Nxb Sử học; Khoa học Xã hội, Hà Nội, 1962-1978.
- [10] Tài liệu do gia đình cô Đại tá Trần Công An cung cấp;
- [11] Trần Công An (2002), *Người chiến sỹ đặc công*, NXB Tổng hợp Đồng Nai

Các website:

- http://vi.wikipedia.org/wiki/Tran_Cong_An
- <http://dongnai.gov.vn>
- <http://dost-dongnai.gov.vn>
- www.thuviendongnai.gov.vn
- <http://svhttdl.dongnai.gov.vn>
- <http://www.sggp.org.vn/chinhtri/bodoicuo/2008/9/164669/>